

mende paa, at de videnskabelige Bidrag fra dansk Side har vundet den Plads, der rettelig tilkom dem. Endelig maa man ogsaa lægge Vægt paa, at den hele her omhandlede Bestræbelse som udgaaet fra et fælles Ønske i de nordiske Lande, ogsaa paa sin Vis vil skabe en frugtbar Vekselvirkning mellem disse. Med Hensyn til denne Side af Sagen skal det blot bemærkes, at man i de 3 Lande er gaaet hver sin Vej i Arbejdet mod det fælles Maal — i Norge tilstræbes Oprettelse af Akademier, i Sverige har man dannet en Forening til Fremme for Sagen — men netop i Midlernes Forskellighed ligger der en Værdi, idet ganske ensartede Institutioner i de 3 Lande let vilde medføre enten en maaske uheldig Konkurrence eller Monopolisering af Videnskabsgrene, der ikke vil svare til den Frihed, som Videnskaben maa kræve.

Man anbefaler derfor, at den omhandlede Fond oprettes, og skal med Hensyn til Lovforslagets enkelte Paragraffer tilføje følgende, idet man med Hensyn til den i Udvalgsbetænkningen omhandlede Plan om Oprettelse af et internationalt Havforskningsinstitut bemærker, at Sagen herfra er afgivet til Landbrugsministeriet.

Til § 1.

I Overensstemmelse med Udvalget finder man det ønskeligt, at der gives Fonden et Navn, der leder Tanken hen paa den Indsats fra dansk Side i den internationale Forskning, som har fundet Sted i Fortiden, og man maa anse det for en lykkelig Tanke at fremdrage Navnene Rask og Ørsted. Rasmus Rask er jo en af vore navnkundigste Sprogmand, der spændte saa uhyre vidt i sin Forskning og deltog i Grundlæggelsen af en ny Videnskab af udpræget international Karakter, nemlig den sammenlignende Sprogvidenskab, samtidig med at hans Person af Eftertiden er blevet skattet som en særlig varm Fædrelandsven. Dernæst mindes H. C. Ørsted, hvis epokegørende Opdagelse med Hensyn til Elektromagnetismen fik Verdensbetydning, baade ved at den lagde Grunden til en hel Række nye Videnskabsgrene indenfor Naturvidenskaben, og ved at hans Opdagelse har været Forudsætningen for den Formindskelse af Afstanden mellem Folkene og det nøjere Samkvem mellem dem, der karakteriserer Nutiden.

Til § 2.

Man har fulgt Udvalgets Forslag med Hensyn til Fondens Bestyrelse, saaledes at denne bliver sammensat af Repræsentanter for Bevillingsmyndighederne og for Videnskabsmændene paa den af Udvalget foreslaaede Maade. Man har dog foreslaaet 2 Medlemmer valgt af Ministeriet i Stedet for 1; af disse har man tænkt sig, at det ene skulde være en Embedsmand i Ministeriet, for at der til Stadighed saavel i Komiteen som i Ministeriet kunde være gensidig Kundskab om, hvilke videnskabelige Formaal der understøttes fra det ene Sted og fra det andet Sted. Der bliver saaledes 6 Repræsentanter for Bevillingsmyndighederne og 5 for Videnskabsmændene. Det bemærkes, at man ikke vil anse det for nødvendigt, at de paagældende Institutioner vælger deres Repræsentanter indenfor deres egen Midte; dog er dette udtrykkeligt krævet for Carlsbergfondets Vedkommende, idet selve Grundlaget for Medtagelsen af en Repræsentant for dette Fond ligger i administrative og praktiske Forhold paa Grund af de 2 Fonds delvis parallelle Virksomhed. For Videnskabernes Selskabs Vedkommende fremgaar det ogsaa af de i Lovforslaget benyttede Udtryk, at det forudsættes, at vedkommende er Medlem af den paagældende Klasse.

Naar det er foreslaaet, at de af Universitetet valgte Repræsentanter skal tilhøre de Videnskabsgrene, der ikke er repræsenterede i Videnskabernes Selskab, hænger dette sammen med, at Rask-Ørsted Fondet tænkes til en vis Grad at skulle virke supplerende paa Carlsbergfondet, der kun giver Tilskud til de Videnskabsgrene, som Videnskabernes Selskab omfatter, altsaa med Udelukkelse af saa betydelige Fag som klinisk Medicin, Jura og Nationaløkonomi.

Til § 3.

Ministeriet har ikke noget at indvende mod det af Udvalget fremsatte Forslag om, at der skal kræves kvalificeret Flertal ved Beslutning om Anvendelse af Beløb af Reservefond eller Grundfond, men mener, at disse Bestemmelser hører hjemme i den Fundats for Fondet, hvorom man har optaget Forslag i § 4.

Til § 4.

Det maa anses for rigtigst, at den nærmere Gennemførelse af Enkelthederne ved